

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 วิเคราะห์นิทาน คุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน รหัสวิชา ท31101

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง อ่านดี ทวีปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เวลา 3 ชั่วโมง

ผู้สอน : นายสมเกียรติ รองประโคน

1. สาระสำคัญ

นิทานเป็นสื่อทางภาษาที่ถ่ายทอดเรื่องราวตามจินตนาการของผู้เขียน ผ่านภาษาและตัวหนังสือที่เรียบเรียงอย่างงดงาม สื่อถึงจุดประสงค์ที่ชัดเจน ช่วยสอนและฝึกฝนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข ในนิทานมีการเชื่อมโยงเรื่องราวกับสัญลักษณ์ก่อให้เกิดความเข้าใจ ช่วยฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ ตามสัญลักษณ์และเนื้อหา อันนำไปสู่การพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีขั้นตอน สร้างเสริมจินตนาการ เมื่ออ่านเรื่องราวเกี่ยวกับนิทานที่สื่อถึงคุณลักษณะ 5 ประการที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้อ่าน ก็จะก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีสามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้

2. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ม.4-6/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ และเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

ม.4-6/2 ตีความ แปลความและขยายความเรื่องที่อ่าน

ม.4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุกๆ ด้านอย่างมีเหตุผล

ม.4-6/4 คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

ม.4-6/5 วิเคราะห์ วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่องที่อ่านและเสนอความคิดเห็นใหม่อย่างมีเหตุผล

ม.4-6/6 ตอบคำถามจากการอ่านประเภทต่างๆ ภายในเวลาที่กำหนด

ม.4-6/7 อ่านเรื่องต่างๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ และรายงาน

ม.4-6/8 สังเคราะห์ความรู้จากการอ่าน สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ

ม.4-6/9 มีมารยาทในการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

ม.4-6/1 เขียนสื่อสารในรูปแบบต่างๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์โดยใช้ภาษาเรียบเรียงถูกต้อง มีข้อมูล และสาระสำคัญชัดเจน

ม.4-6/8 มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และ ความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ม.4-6/5 พูดในโอกาสต่างๆ พูดแสดงทรรศนะโต้แย้ง โน้มน้าวใจ และเสนอแนวคิดใหม่ด้วย ภาษาถูกต้องเหมาะสม

ม.4-6/6 มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

3. จุดประสงค์การเรียนรู้สู่ตัวชี้วัด

- 3.1 เข้าใจความหมายของคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต (K)
- 3.2 วิเคราะห์ วิจาร์ณ สังเคราะห์เรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล (P)
- 3.3 ประเมินค่าเรื่องที่อ่านสามารถนำคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต ไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิต (P)
- 3.4 พูดแสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่องที่อ่านและเสนอความคิดเห็นใหม่อย่างมีเหตุผล (P)
- 3.5 เขียนแผนที่ความคิด สรุปความรู้ที่ได้อย่างถูกต้อง (P)
- 3.6 มีเจตคติที่ดีต่อการแก้ไขปัญหาการทุจริต (A)

4. กิจกรรมการเรียนรู้ (กระบวนการเรียนรู้ 7 ขั้นตอน ประสานปฎิญา 3 ข้อ โรงเรียนสุจริต)

นักเรียนเข้ามาในห้องเรียนสุจริต ร่วมกันประกาศปฎิญาห้องเรียนสุจริตก่อนเรียน

ปฎิญาห้องเรียนสุจริต

เพื่อประโยชน์แห่งการเรียนรู้ หล่อหลอมความสุจริตให้เกิดขึ้นแก่ตนเอง ข้าพเจ้าขอประกาศว่า

ข้อ 1 เราจะทำกิจกรรมด้วยการร่วมกันคิด

ข้อ 2 เราจะทำกิจกรรมด้วยความมีวินัย

ข้อ 3 เราจะทำกิจกรรมบนพื้นฐานของความพอเพียง ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างรู้คุณค่า

ข้อ 4 เราจะทำกิจกรรมด้วยความร่วมมือกัน

ข้อ 5 เราจะทำกิจกรรมด้วยความซื่อสัตย์ ยึดมั่นในกฎกติกาที่วางไว้

เพราะเราเป็นเยาวชนคนดีของแผ่นดิน สุจริตธรรมนำใจ ชัยโย

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน ใช้เวลา 15 นาที

ขั้นนำ ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 1 ชับขานประสานร้อง ท่วงทำนองเพลงสุจริต โดยให้นักเรียนร้องเพลงโรงเรียนสุจริต

ครูถามคำถามนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ความคิดวิเคราะห์จากเนื้อเพลงว่า “จากเพลงโรงเรียนสุจริตที่ร้องข้างต้น นักเรียนคิดว่าโรงเรียนสุจริตมีลักษณะอย่างไร”

แนวคำตอบของนักเรียน “เป็นโรงเรียนที่สอนให้นักเรียนเป็นคนดี เพราะนักเรียนคือเยาวชน เป็นความหวังของประเทศชาติในการพัฒนาประเทศต่อไป”

ขั้นทบทวน เมื่อนักเรียนเข้าใจความสุจริตจากเนื้อเพลง ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม เกมบันไดงู มุ่งสู่ความสุจริต เพื่อทบทวนความรู้เดิมจากการเรียนรู้ในแบบฝึกทักษะชุดที่ 2 วิเคราะห์บทความ ตามหลักธรรมาภิบาล ให้นักเรียนได้ทบทวนความรู้เรื่องหลักธรรมาภิบาล

ขั้นสอน ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมปลูกฝังชีวิต วิถีสุจริตชน โดยแจกใบความรู้เรื่อง ต้นกล้าความดี เรียนรู้วิถีสุจริต ตอนที่ 3 คุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ด้วยตนเอง แล้วทำกิจกรรมที่ 5 จับประเด็นสุจริต ผึกคิดเชื่อมโยง โดยให้นักเรียนสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาในใบความรู้ นำเสนอเป็นแผนผังใยแมงมุม (WEB DIAGRAM)

ขั้นฝึกทักษะ เมื่อนักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตแล้ว ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 5 จับประเด็นสุจริต วิจัยวรรณกรรม โดยยกนิทาน เรื่องหนูปลาผู้ซื่อสัตย์ ให้นักเรียนอ่านนิทาน 5 นาที แล้วจับใจความสำคัญ ตอบคำถามในกิจกรรม หลังจากนั้นให้นักเรียนนำประเด็นใจความสำคัญที่ได้จากการอ่านนิทาน มาทำกิจกรรมที่ 6 วิเคราะห์สุจริต วิจัยปัญหา โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทานข้างต้น ว่าสาเหตุของความซื่อสัตย์สุจริตคืออะไร พฤติกรรมใดคือความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อครอบครัวและต่อสังคม ให้นักเรียนวิเคราะห์พฤติกรรมของตัวละครในนิทานโดยใช้คุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต ถ้านำไปปฏิบัติในชีวิตจริง จะเกิดผลอย่างไร และถ้าไม่ปฏิบัติจะเกิดผลอย่างไร ระดมความคิดเห็นใช้เวลา 15 นาที จากนั้นให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 7 ตกลึกความคิด ลิสิตสุจริตอย่างสร้างสรรค์ เป็นการทดสอบความเข้าใจว่านักเรียนสามารถเชื่อมโยงความคิดจากการเรียนรู้เรื่องคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตกับสำนวนไทย

ขั้นสรุป ให้นักเรียนนำความรู้จากกิจกรรมที่ 6 วิเคราะห์สุจริต วิจัยปัญหา โดยทำเป็นกลุ่ม มาสรุปและนำเสนอหน้าชั้นเรียน กลุ่มละ 3 นาที

ขั้นสร้างเจตคติ ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 9 ทักทายตัวอย่าง สร้างเจตคติ โดยวิเคราะห์นิทาน เรื่อง ร่ำรวยคือความพอเพียง

ชั้นนำไปใช้ ครูแบ่งกลุ่มเป็น 7 กลุ่ม โดยให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 9 ประยุกต์ใช้ในซีวี สร้างวิถีสุจริต ธรรมสู่ชุมชน โดยให้นักเรียนให้นักเรียนพิจารณาคัดเลือกบุคคลในชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่ ซึ่งมีคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต เป็นคนต้นแบบความสุจริต ที่สามารถเป็นตัวอย่างแก่คนในชุมชนได้

ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ จากการเรียนรู้หลักสุจริต ธรรม จำนวน 10 ข้อ แล้วเฉลยคำตอบ แจ้งผลการสอบให้นักเรียนทราบ

5. วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ และแหล่งเรียนรู้

5.1 ปฏิญญาห้องเรียนสุจริต

5.2 เพลงสุจริตธรรมนำใจ

5.3 ชุดแบบฝึกพัฒนาการอ่านคิด วินิจสุจริตธรรม เล่มที่ 3 วิเคราะห์นิทาน คุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วิธีการวัด

6.1.1 การสังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติงานกลุ่ม

6.1.2 การตรวจผลงาน ได้แก่ แบบทดสอบและกิจกรรมการฝึกทักษะ

6.2 เครื่องมือวัด

6.2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม

6.2.2 แบบตรวจผลงาน แบบทดสอบและกิจกรรมการฝึกทักษะ

6.3 เกณฑ์การประเมิน

6.3.1 เกณฑ์ที่ใช้กับเครื่องมือวัด แบบสังเกตพฤติกรรม ใช้เกณฑ์ตัดสินคุณภาพ

ระดับ 3 คะแนน 13 - 15 (ดี)

ระดับ 2 คะแนน 10 - 12 (พอใช้)

ระดับ 1 คะแนน 1 - 9 (ปรับปรุง)

6.3.2 เกณฑ์ที่ใช้กับเครื่องมือวัด แบบตรวจผลงานของนักเรียนใช้เกณฑ์ตัดสิน

คุณภาพเป็นค่าร้อยละ พิจารณาการผ่านเกณฑ์ที่ร้อยละ 50 ขึ้นไป

บันทึกการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อ

(นายจรรยา บุญเลิศ)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อ

(นายจักรพันธ์ พิรักษา)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ/การอนุมัติสั่งการ

.....

ลงชื่อ

(นายสมเกียรติ วัฒนากรประสิทธิ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกรวดวิทยาการ